

**Opinia ornitologiczna i chiropterologiczna z
zaleceniami kompensacji przyrodniczej na
potrzeby termomodernizacji budynku przy
ul. Podmiejskiej 16 w Złocięncu**

Wykonane przez Firmę Milvus Szymon Wójcik

Złocieniec, lipiec 2018 r.

Metodyka badań ptaków

Wizję terenową mającą na celu ocenę populacji ptaków zasiedlających niniejszy budynek wykonał Szymon Wójcik dn. 22.07.2018 r. w godz. 5:00 - 6:30, godz. 7:40-8:30, godz. 20:50 – 21:40. Budynek był kontrolowany wspólnie z sąsiednimi blokami przy ul. Rybackiej 2 i ul. Bohaterów Warszawy 27-33. W obserwacjach skupiono się głównie na wykryciu jerzyka *Apus apus* w godzinach wieczornych i po zachodzie słońca, a także rano po powrocie jerzyka z żerowania również poza miastem około 1-2 godziny po wschodzie słońca. W godzinach porannych również kontrolowano budynki pod kątem gniazdowania wróbla, oknówki, a także kawki, której terytorialne osobniki nadal można stwierdzić w lipcu w miejscu gniazdowania.

Dokonano oceny liczebności ptaków zasiedlających budynki tj. kawka *Corvus monedula*, gołąb miejski *Columba livia forma urbana*, szpak *Sturnus vulgaris*, wróbel *Passer domesticus*, mazurek *Passer montanus*, sikory *Parus sp.*, pustułka *Falco tinnunculus*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros* ze szczególnym uwzględnieniem jerzyka *Apus apus* na podstawie:

- gniazdowania ptaków
- aktywności ptaków wokół budynku oraz wlatywania do gniazd w szczelinach ścian
- ilości i wielkości szczelin wlotowych i stanu stropodachu, ścian oraz blachy na ścianie szczytowej
- śladów działalności ptaków (odchody, fragmenty gniazd)

Istotnym kryterium była wiedza autora dotycząca występowania gatunków w innych podobnych badanych przez niego budynkach w sezonie lęgowym. Autor wykorzystał m.in. wiedzę własną zgromadzoną podczas wykonywania „Inwentaryzacji jerzyka w Jaworznie w latach 2008-2010” (dane z ponad 150 budynków) oraz opinii ornitologicznych i chiropterologicznych wykonywanych na potrzeby termomodernizacji (ponad 330 budynków) w latach 2008-2018 w około 30 innych miastach. Zgromadzone dane na temat konstrukcji budynków, obecności szczelin i nisz lub ich braku, rodzaju stropodachu etc. są bazą pozwalającą na dobrą ocenę potencjalnego gniazdowania ptaków w sezonie i poza sezonem lęgowym w budowlach różnego rodzaju.

Wnioski

Budynek posiadający 3 kondygnacje. Ptaki zasiedlają szczeliny w narożniku budynku. Miejsce gniazdowania oznaczono na zdjęciach.

Gatunki gniazdujące

- wróbel *Passer domesticus* – 2 pary ptaków. Gniazdowanie od północy i południa w miejscach oznaczonych na zdjęciach.

Odnotowano również obecność gniazda oknówki przy miejscu gniazdowania wróbla na ścianie północnej. Wystający materiał gniazdowy w postaci źdźbeł trawy świadczy również o zasiedlaniu gniazda oknówki przez wróbla w tym lub w poprzednich sezonach.

Metodyka badań nietoperzy

Wizję terenową mającą na celu ocenę populacji nietoperzy zasiedlających niniejszy budynek wykonał Szymon Wójcik dn. 21.07.2018 r. w godz. 21:00 - 22:20. Budynek był kontrolowany wspólnie z sąsiednimi blokami przy ul. Bohaterów Warszawy 27-33 i ul. Rybackiej 2.

Gatunki nietoperzy występujące w Polsce są często związane z obiektami pochodzenia antropogenicznego. Budynki zajmowane są najczęściej przez pojedyncze osobniki oraz rzadziej przez niewielkie kolonie rozrodcze. Miejscami zasiedlanymi przez te ssaki są: stropodach, szczeliny pod parapetami, strych, a także piwnice. Podczas prac ociepleniowych może dojść do zamknięcia wlotów do miejsc gniazdowania, co skutkuje utratą siedliska i porzuceniem siedliska przez nietoperze w kolejnym sezonie rozrodczym.

Prowadzono nasłuchy za pomocą detektora ultrasonicznego AnaBat SD2 oraz obserwacje wizualne. Gatunki nietoperzy występujące w Polsce są często związane z obiektami pochodzenia antropogenicznego. Budynki zajmowane są najczęściej przez pojedyncze osobniki oraz rzadziej przez niewielkie kolonie rozrodcze. Miejscami zasiedlanymi przez te ssaki są: stropodach, szczeliny pod parapetami, strych, a także piwnice. Podczas prac ociepleniowych może dojść do zamknięcia wlotów do miejsc gniazdowania, co skutkuje utratą siedliska i porzuceniem siedliska przez nietoperze w kolejnym sezonie rozrodczym.

Wnioski

Warunki atmosferyczne na potrzeby badań nietoperzy, uwzględniając porę roku były bardzo dobre (temp. 18 °C, bezwietrznie, bezchmurnie). Odnotowano przeloty:

- 1 osobnik nocka dużego *Myotis myotis* – przelot przy cieku wodnym
- 1 osobnik mroczka późnego *Eptesicus serotinus* – regularne żerowanie przy ul. Podmiejskiej, głównie przy niskiej parterowej zabudowie, skąd też nietoperz wyleciał

Podsumowując odnotowano obecność nietoperzy, jednak nie można przypisać ich obecności do badanego budynku.

Metody kompensacji dla nietoperzy

Nie zalecono.

Metody kompensacji dla ptaków

Zalecono wywieszenie 2 budek dla wróbla na dowolnym drzewie w promieniu 200 m od budynku, min. 3 metry nad poziomem ziemi, otworem wlotowym w kierunku północnym.

Harmonogram prac ociepleniowych

Należy zastosować się do następujących zaleceń:

Jeśli planujemy prowadzić ocieplanie w kolejnych latach, to w okresie 15 sierpnia 2018 do końca lutego kolejnego roku należy zamknąć szczeliny oznaczone na zdjęciach (miejsce gniazdowania wróbla). Jeśli nie zostaną wykonane niniejsze prace, możemy mieć pewność, że w okresie maj-lipiec budynek będzie zasiedlony przez wróbla lub jerzyka, który wymiennie może zasiedlać stanowiska zajmowane przez wróbla. Zalecenia te należy spełnić w sytuacji, gdyby prace ociepleniowe prowadzone były w okresie 1 marzec – 15 sierpień. Podobne zalecenia obowiązują również, gdyby prace prowadzone były w latach późniejszych. Wówczas należy pozostawić wolną przestrzeń w promieniu 2 metrów od gniazdowania do momentu wylotu piskląt z gniazda.

Zalecenia w przypadku nietoperzy są podobne jak podane dla ptaków. Jeśli w trakcie rozpoczęcia prac zostanie stwierdzona obecność nietoperzy w budynku należy pozostawić wolną przestrzeń w promieniu 2 metrów od wlotu do końca sezonu rozrodczego (umownie do końca lipca). W sierpniu jednak należy sprawdzić, czy nietoperze nie przebywają jeszcze w budynku, gdyż może to mieć miejsce do października. Nietoperze mogą również zasiedlić budynek po sezonie rozrodczym przebywając w nim do jesieni.

Dokumentacja fotograficzna

Fot.1. Widok budynku od strony południowej. Oznaczono miejsce gniazdowania wróbla (aut. Szymon Wójcik).

Fot.2. Miejsce gniazdowania wróbla oznaczone okręgiem; strzałką oznaczono samca wróbla (aut. Szymon Wójcik).

Fot.3. Widok budynku od strony północnej. Oznaczono miejsce gniazdowania wróbla obok gniazda oknówki zasiedlanego również przez wróbla w tym lub poprzednim sezonie (aut. Szymon Wójcik).

Fot.4. Miejsce gniazdowania wróbla na ścianie północnej w zbliżeniu (aut. Szymon Wójcik).

Firma Milvus – Szymon Wójcik

Nawsie Kołaczyckie 29

38-213 Kołaczyce

NIP: 685 214 56 66

www.ornitolog-opinie.eu

e-mail: milvus@vp.pl

kom. 609 888 003